

Birkaç kitabı birlikte okumak huyum vardır ve bu özellikle kalın kitaplar için geçerlidir. Bir arkadaştan bugün postayla gelen **DDKO** (Devrimci Doğu Kültür Ocakları)'na başlarken, Almanca Philosophie des Todes (Ölüm Felsefesi)'ni bitirdim. İki yıl kadar önce henüz son üniversiteyi bitirmemişken bu isimde ders olduğunu görmüş ve merak etmişim ama dinleyebilmek fırsatım olmadı, o sıra çok yoğunlu, aldığım dersler de ağırdı. Sonra yeni çıkan kitabı görünce aldım ve konu o kadar büyük ki... Hemen konuyla ilgili Epikür'den başlayarak önemli tüm metinleri içiren Der Tod (Ölüm) adlı derlemeyi de aldım. Şimdi ona başlayacağım.

Bir de Alfred Lorenzer'e Giriş kitabı var ki, biraz yavaş ilerliyor. Bu psikoanalitikçiden Yakın Almanya Tarihi ve Felsefe adlı yazıda söz etmişim (bkz. www.engineerkinerkitaplar.blogspot.com) Bu adamı severim. Almanya'da politik bilim-sosyoloji bölümünü bitirdikten sonra sosyal psikolojide doktorayı niyetlenmişim. Konu, Türkiye 68'inde bilinçaltı. Yaklaşık on sayfalık ne yapacağımı, nasıl yapacağımı anlatan metni yazdım. Prof. hemen imzaladı ama Türkçe bilen bir prof. bulmamı istedi. Çalışma 68 ile ilgili Türkçe metin analizlerine dayanacaktı. Lorenzer'e göre her metin sadece manifest ya da açık ifade edilenleri içermez, bir de yazarın bile farkında olmadığı latent denilen gizli bilgi vardır. Bu bilgi bilinçaltını gösterir. Lorenzer eserlerinde bu latent bilginin nasıl ortaya çıkarılabileceğini incelemiştir. Bu konuda bir başka uzman olarak H.D. König sayılabilir. Ondan da yukarda adı geçen yazıda söz etmişim. Nazilerin ünlü propaganda filminin (bizde Sıradan Faşizm olarak gösterilmiştir) ayrıntılı analizini yapar.

Konudan anlayan ve Türkçe bilen prof. yoktu. Bir tane üstelik devrimci geçinen tip vardı ama kendinden söz ettirmekten özellikle hoşlanan bu tipi sevmezdim, o da beni sevmezdi.

Ne yapalım, vazgeçtim.

Benim işim belli olmaz, bakarsınız dördüncü üniversiteyi okumak için etnoloji bölümüne yazılırım. Zaten felsefeyi bitirirken yan bölüm olarak almıştım (yan deyip geçmeyin, 8 ders) ve iyi notuyla bitirmiştim. O bölüme girerim ve bitirme tezini de Türkiye 68'inin etnolojik incelemesi olarak yapabilirim. Zaten konuyla ilgili bir kitabım da bulunuyor: **68'den Ne Kaldı?** Almanya ve Türkiye 68'lerinin karşılaştırılması...

Yazının başına dönersek; bu ülke böyle bir kuşak görmedi. Kısaca Firuzan'ın romanının adı gibi 47'liler olarak anılırlar ama 1945-1952 doğumluların sol politik olanlarını kapsarlar. Sol diye belirtiyorum çünkü sağ 68'liler de var. O dönemki karşıtlarımız arasında Abdullah Gül ve AKP kadrosunun ön plandaki diğer isimleri vardır. Ülkenin yakın dönemki politik kadrosu içinde sağ 68'liler ağır basmaktadır.

DDKO kitabına başlarken önsözde bilinen belirlemeye yeniden rastladım: Türk solu Kürtlerin tarihini merak etmedi!

Türk solu yıllardan beri kendi tarihini öğrenmekle uğraşıyor ve bu konuda pek ileri gitmiş de sayılmaz. Deniz Gezmiş, Mahir Çayan ve dönemin diğer önderleriyle aynı kuşağız. Ortaokul ve lisede sıkı milliyetçi bir eğitim gördük ve üniversiteye bu birikimle geldik. İnsanlar mücadele içinde öğrendikleri oranda bu birikimden kurtulup yerine başka birikim koyarken, bazılarımızın hayatı kısa sürdü. Böyle bile olsa dönüşüm görülebilecek kadar gelişmişti. 19 Mayıs Samsun-Ankara Mustafa Kemal Yürüyüşü yapan da Deniz Gezmiş'tir, idam edilirken Yaşasın Kürt ve Türk Halklarının Kardeşliği diyen de... Bu nedenle birden fazla Deniz Gezmiş vardır ve geçerli olan sonuncusudur.

Yaklaşık 20 yıl önce Ermeni soykırımı konusunda Almanya'da konuyla ilgili çalışan bir öğretim üyesiyle tanışmış ve ona, "beni asıl ilgilendiren uydurma tarihimizdir" demiştim. Türk solu cumhuriyet tarihini baştan öğrenmek zorunda kaldı, bir türlü öğrenemeyenler de oldu tabii...

Her imparatorluk sömürgeci bir yapıya sahiptir. Bir imparatorluğun tarihi yıllarca işgal altında tuttuğu ülkelerin, halkların tarihiyle birlikte anlatılmalıdır. Mesela dünyanın en büyük sömürgeci imparatorluğunun (İngiltere) tarihi böyle anlatılır. Churchill'in bu konuda beş ciltlik bir eseri vardır ve çok sayıda başka yazar da bu tarihi anlatmıştır. Anlatılan İngiliz sömürgeciliği altındaki ülkelerin tarihidir.

Osmanlı; Yunanistan, Bulgaristan, Sırbistan'ı 400-500 yıl işgal etti, keza Arap ülkelerini de... Osmanlı tarihi bu ülkelerin tarihini de içermelidir ama nerede?

Osmanlı tarihi en çok savaşılan ülke olan Rusya tarihiyle birlikte anlatılmalıdır ama nerede?

Türk solu geçmişinin tarihini ne kadar biliyor da ek olarak Kürtlerinkini de öğrenecek?

Öğrensin, itirazım yok ama bırakın Osmanlı'yı, Cumhuriyet tarihini bile doğru dürüst bilmeyen solcu sayısı az değildir.

Son yirmi yıldır diyelim bu konuda telif eserler peş peşe yayınlanıyor, çeviri değil telif... Bu çok iyi bir gelişmedir. Devrimcilerin büyük bölümü bunları okumuyor, 40 yıl önce ne biliyorsa onunla idare ediyor. Okuyanlar da var, duyuyorum.

Kendilerini yenileyemeyenlerin tedavülden kalkma zamanı yaklaşıyor. İtiraz ediyorlar, süreci geciktirmeye çalışıyorlar, yenileri de kendilerine benzetmeye çalışıyorlar ve aslında kötülük yapıyorlar.

Öğren, kendini yenile, engel olan yok!

Hepimiz aynı kuşakız ama 50 yıl öncesiyle, 1971 ruhuyla yaşanmaz...

Müthiş bir ruhtu ama yenilenerek aşılması gerekiyor...